

A honvédelmi miniszter

..../2024. (....) HM rendelete

a honvéd szolgálati viszony alapelveinek, magatartási követelményeinek, alapvető jogok gyakorlásának és jogorvoslati kérdéseinek szabályairól

A honvédek jogállásáról szóló/2024. (....) Korm. rendelet 30. § (1) bekezdés *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

1. §

(1) E rendelet hatálya

a) a hivatásos és a szerződéses állomány tagja, valamint

b) a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos

[az *a)* és *b)* pont a továbbiakban együtt: honvéd] szolgálati viszonyára terjed ki.

(2) E rendelet hatálya a rendeletben megjelölt esetekben kiterjed az önkéntes tartalékosra a rendelkezésre állás időszakában is.

2. §

E rendelet alkalmazásában

a) *döntésre jogosult elöljáró*: jogszabályban vagy közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározott elöljáró, aki a katonai szolgálati viszonytal összefüggő, a honvédek jogállásáról szóló/2024. (....) Korm. rendelet (a továbbiakban: Hjkr.) 3. § (1) bekezdése szerinti elöljárói döntések meghozatalára jogosult,

b) *jognyilatkozat*: minden olyan nyilatkozat, amelyből jogok és kötelezettségek származhatnak

c) külföldi katonai művelet:

ca) béketámogató műveletben való részvétel, katonai segítségnyújtás,

cb) humanitárius és katasztrófa-elhárítási műveletekben való részvétel,

cc) Magyarországon kívül települő, szövetségesi területen vagy légtérben működtetett fegyveres készenléti szolgálat fenntartása vagy harcászati kiképzés végrehajtása érdekében végzett külföldi szolgálatteljesítés,

cd) külföldi gyakorlaton, kiképzésen történő részvétel,

ce) hadművelet közvetett támogatása külföldről, nem hadműveleti területen.

2. Általános magatartási követelmények

3. §

(1) A Hjkr. 3. § (2) bekezdése szerinti együttműködés részeként a felek kölcsönösen kötelesek tájékoztatni egymást minden olyan tényről, adatról, körülményről vagy ezek változásáról, amely a szolgálati viszony létesítése, fennállása vagy megszüntetése, valamint szolgálati viszonyra vonatkozó szabályban meghatározott jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése szempontjából lényeges.

(2) A tájékoztatást olyan időben és módon kell megtenni, hogy az lehetővé tegye a jog gyakorlását és a kötelezettség teljesítését.

(3) A tájékoztatást közöltnek kell tekinteni akkor is, ha azt a helyben szokásos és általában ismert módon közlésezik.

4. §

(1) A Hjkr. 3. § (2) bekezdésére figyelemmel a szolgálati viszonyral kapcsolatos jog gyakorlása különösen akkor rendeltetésellenes, ha az mások zaklatására, jogos érdekének csorbítására, érdekérvényesítési lehetőségének korlátozására, lehetséges véleménynyilvánításának elfojtására irányul, vagy ehhez vezet. A kötelezettség teljesítése különösen akkor rendeltetésellenes, ha az indokolatlan érdek- vagy jogsérelmet okoz. A rendeltetésellenes joggyakorlás és a kötelezettségteljesítés hátrányos következményeit orvosolni kell.

(2) A Hjkr. 3. § (4) bekezdése szerinti egyenlő bánásmód követelményének megsértését orvosolni kell, ez azonban nem járhat más jogának megsértésével vagy csorbításával.

(3) A Hjkr. 3. § (4) bekezdése szerinti ellenőrzés keretében technikai eszköz is alkalmazható, erről azonban a honvédet előzetesen írásban tájékoztatni kell. Az ellenőrzések során a felhasznált eszközök és eljárások alkalmazásakor tiszteletben kell tartani az alapvető jogokat, azok a Hjkr. 3. § (2) bekezdése szerinti cél biztosításához a szükséges mértékben és ideig korlátozhatók.

3. A jognyilatkozatok

5. §

(1) A jognyilatkozatokat és egyéb iratokat tartalmuk szerint kell elbírálni.

(2) A jognyilatkozat megtételét szolgálati viszonyra vonatkozó szabály a honvéd kérelméhez vagy beleegyezéséhez kötheti.

(3) A jognyilatkozatokat a szolgálati viszonyra vonatkozó szabályban meghatározott esetekben indokolni kell.

(4) A jogról lemondó vagy az abból engedő jognyilatkozat kizárólag írásban érvényes, és kiterjesztően nem értelmezhető.

6. §

A döntés döntési lapon is meghozható, amelyet a döntésre jogosult eljáró erre kijelölt képviselője foglal jognyilatkozatba.

7. §

A jognyilatkozatban a jogorvoslat módjára és határidejére, annak esetleges jogvesztő jellegére utalni kell. Ha jogszabály alapján bírósági eljárásnak van helye, a jogorvoslatról való tájékoztatásnak tartalmaznia kell az eljáró bíróság és az alperes megnevezését, a jogorvoslat előterjesztésére nyitva álló határidőt, valamint azt a felhívást, hogy a keresetlevelet a határidő végéig postára kell adni. Ha a határidő jogvesztő, a felhívásnak arra is ki kell terjednie, hogy a keresetlevelnek a határidő végéig a bírósághoz vagy az intézkedésre jogosult elsőfokú hatósághoz meg kell érkeznie.

8. §

(1) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik a jognyilatkozatot a honvéd, valamint a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos személyesen vagy írásban meghatalmazott képviselője útján tehet.

(2) A szolgálati viszony létesítésével és megszüntetésével összefüggő, valamint az 5. § (4) bekezdése szerinti jognyilatkozat csak személyesen tehető.

(3) A honvéd, valamint a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos képviselőjében – ha jogszabály másként nem rendelkezik – az (1) bekezdés szerinti meghatalmazás hiányában is eljárhat közeli hozzátartozója, élettársa, ha a jognyilatkozat megtételében a honvéd, valamint a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos akadályozva van. Vita esetén az akadályoztatás tényét igazolni kell.

(4) A személyesen tett jognyilatkozatot kell figyelembe venni, ha a honvéd, vagy a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos és a képviselőjében eljáró személy jognyilatkozata eltér. A honvéd, valamint a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos nem hivatkozhat arra, hogy képviselője jogkörét túllépve járt el, kivéve, ha a képviselő tartalma egyértelműen korlátozott.

9. §

(1) A szolgálati viszonyral kapcsolatos jognyilatkozatokat – eltérő rendelkezés hiányában – alaki kötöttség nélkül lehet megtenni. A honvéd, valamint a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos kérelmére a nyilatkozatot akkor is írásba kell foglalni, ha az írásbeliség egyébként nem kötelező.

(2) Írásbelinek minősül minden olyan papír alapú vagy elektronikus dokumentum, amely alkalmas a nyilatkozatottevő akaratának változatlan visszaidézésére, valamint a nyilatkozattevő személyének és a jognyilatkozat megtétele időpontjának az azonosítására. A jognyilatkozatok megtétele során előnyben kell részesíteni az elektronikus ügyintézését.

10. §

A honvéd, és a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos részére az elektronikus kapcsolattartás és ügyintézés, a jognyilatkozatok elektronikus aláírása és az elektronikus dokumentumok – ideértve az adóigazolás és a társadalombiztosítási nyilvántartás adatairól szóló igazolást is – kézhezvételének visszaigazolása érdekében a miniszter által vezetett minisztérium központi pénzügyi és számviteli feladatokat ellátó szervezete által üzemeltetett elektronikus ügyintézési felületen (a továbbiakban: Ügyfélszolgálati Rendszer) jóváhagyott elektronikus azonosítási szolgáltatással rendelkező és az ehhez tartozó biztonságos kézbesítési szolgáltatásra alkalmas tárhelyet kell biztosítani.

11. §

(1) A jognyilatkozat a címzettel való közléssel válik hatályossá, és – ha szolgálati viszonyra vonatkozó szabály eltérően nem rendelkezik – a közlést követően csak a címzett hozzájárulásával módosítható, vagy vonható vissza.

(2) Jogi képviselővel eljáró címzett esetén a jognyilatkozatot a jogi képviselővel kell közölni.

(3) A jognyilatkozat akkor tekinthető közöltnek, ha azt a címzettnek vagy az átvételre jogosult más személynek átadják. A közlés akkor is hatályos, ha az átvételt a címzett vagy az átvételre jogosult más személy megtagadta vagy szándékosan megakadályozta. Erről jegyzőkönyvet kell felvenni.

(4) Az elektronikus dokumentum akkor tekinthető közöltnek, ha a címzett vagy az átvételre jogosult személy részére hozzáférhetővé válik. Az elektronikus dokumentum akkor válik hozzáférhetővé, amikor a címzettnek vagy az átvételre jogosult más személynek lehetősége nyílik arra, hogy annak tartalmát megismerje. Ha az Ügyfélszolgálati Rendszer azt igazolja vissza, hogy a küldeményt a címzett kétszeri értesítése ellenére nem vette át, az elektronikus dokumentumot kézbesítettnek kell tekinteni a második értesítés igazolásban feltüntetett időpontját követő ötödik munkanapon.

(5) Ha az elektronikus dokumentum elektronikus kézbesítése nem lehetséges, az elektronikusan kiadmányozott jognyilatkozatról 5 napon belül záradékolással hiteles papír alapú kiadmányt kell készíteni. A záradéknak tartalmaznia kell a záradékolásra jogosult személy aláírását, a záradékolás keltét és szöveges utalást arra, hogy a papír alapú kiadmány az alapul szolgáló elektronikusan hitelesített irattal megegyezik. Ebben az esetben a címzettel a papír alapú kiadmányt kell közölni.

(6) A postai szolgáltatásokról szóló jogszabály szerint tértivevény különszolgáltatással feladott küldeményként kézbesített jognyilatkozatot,

- a) ha a címzett vagy az átvételre jogosult más személy a küldemény átvételét megtagadta, az átvétel megtagadásának napján,
- b) ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett az iratot nem vette át, az „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő 5. munkanapon

kézbesítettnek kell tekinteni.

12. §

A döntésre jogosult előjáró mérlegelési jogkörben hozott döntését tartalmazó jognyilatkozat a címzettel való közlést megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhe-sebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jog-ellenessé.

4. Az érvénytelenség

13. §

(1) A jognyilatkozat megtámadható, ha a nyilatkozatot tevő annak megtételekor lényeges tényben vagy körülményben tévedett, feltéve, hogy tévedését a másik fél okozta vagy azt felismerhette. Lényeges tényre vagy körülményre vonatkozik a tévedés akkor, ha annak ismeretében a fél nem vagy más tartalommal tett volna jognyilatkozatot. A jognyilatkozatot bármelyik fél megtámadhatja, ha annak megtételekor lényeges tény vagy körülmény tekintetében a felek ugyanabban a téves feltevésben voltak. Nem támadhatja meg a jognyilatkozatot az, aki a tévedését felismerhette vagy a tévedés kockázatát vállalta. A fél titkos fenntartása vagy rejtett indoka a jognyilatkozat érvényességét nem érinti.

(2) A megtévesztés hatására tett jognyilatkozatot megtámadhatja az, akit a másik fél szándékos magatartásával tévedésbe ejt vagy tévedésben tart. A jognyilatkozat megtámadható, ha annak megtételére a felet a másik fél jogellenes fenyegetéssel vette rá. A jognyilatkozat megtámadására az a fél jogosult, akit a jognyilatkozat megtételére jogellenes fenyegetéssel vettek rá. E szabályokat kell alkalmazni akkor is, ha a megtévesztés vagy a jogellenes fenyegetés harmadik személy részéről történt, és erről a másik fél tudott vagy tudnia kellett.

(3) A megtámadás határideje harminc nap, amely a tévedés felismerésétől vagy jogellenes fenyegetés esetén a kényszerhelyzet megszűnésétől kezdődik. A megtámadási határidőre az elévülés szabályai megfelelően irányadók azzal, hogy 6 hónap elteltével a megtámadás joga nem gyakorolható.

(4) A megtámadásra irányuló jognyilatkozatot a (3) bekezdésben meghatározott határidőn belül írásban kell a másik féllel közölni. A sikeresen megtámadott jognyilatkozat érvénytelen. Szolgálati panaszt a megtámadás sikertelenségének megállapításától számított jogvesztő 30 napon belül lehet előterjeszteni. A megtámadás akkor sikertelen, ha a másik fél annak közlésétől számított 30 napon belül nem válaszol, vagy azt nem fogadja el.

(5) Semmis a jognyilatkozat, ha jogszabályba vagy jóerkölcsbe ütközik, vagy ha jogszabály megkerülésével jött létre. A színlelt jognyilatkozat semmis, ha pedig mást leplez, azt a leplezett jognyilatkozat alapján kell megítélni. A semmis jognyilatkozat érvénytelen, kivéve, ha ahhoz jogszabály más jogkövetkezményt fűz. A semmisségre az érdekelt határidő nélkül hivatkozhat. A semmisséget hivatalból kell figyelembe venni.

(6) Az érvénytelen jognyilatkozat alapján létrejött szolgálati viszonyból származó, jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokat, illetve kötelezettségeket úgy kell tekinteni, mintha azok érvényes jognyilatkozat alapján állnának fenn. Ha az érvénytelenségi ok a szolgálatteljesítés megkezdése előtt megállapításra kerül, akkor az érvénytelenséget előidéző ok megszüntetéséig a honvéd a szolgálatteljesítést nem kezdheti meg. Ha az érvénytelenségi ok a szolgálatteljesítés megkezdése után jut a döntésre jogosult előjáró tudomására, a honvédet az érvénytelenség orvoslásáig a szolgálatteljesítéstől el kell tiltani.

(7) Ha az érvénytelenség oka a honvédelmi szervezet oldalán merült fel, a Hjkr. 16. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti felmentés szabályait kell alkalmazni. Ellenkező esetben a szolgálati viszony az érvénytelenségi ok megállapításától számított 5. munkanapon megszűnik. E rendelkezésektől el lehet térni akkor, ha a felek az érvénytelenség okát a szolgálati érdek sérelme nélkül orvosolják.

(8) Ha a jognyilatkozat valamely része érvénytelen, helyette a szolgálati viszonyra vonatkozó szabályt kell alkalmazni, kivéve, ha a felek az érvénytelen rész nélkül nem állapodtak volna meg.

(9) Az érvénytelenségből származó kár megtérítésére a kártérítési felelősség szabályait kell megfelelően alkalmazni.

5. Az elévülés

14. §

(1) A szolgálati viszonyal kapcsolatos igény 3 év alatt évül el. A bűncselekménnyel okozott kár megtérítésére, illetve a személyiségi jog bűncselekménnyel történő megsértéséért járó sérelemdíj megfizetésére irányuló igény 5 év alatt, ha pedig a büntethetőség elévülési ideje ennél hosszabb, ennek megfelelő idő alatt évül el.

(2) Az elévülés az esedékessé válástól kezdődik. Az elévülést hivatalból kell figyelembe venni. Az elévült igényt bírósági úton érvényesíteni nem lehet. Az elévülés utáni teljesítést elévülés címén nem lehet visszakövetelni.

(3) A kártérítés, valamint a sérelemdíj – e rendelet eltérő rendelkezése hiányában – a kár vagy a személyiségi jogi sérelem bekövetkeztekor azonnal esedékes.

(4) Ha a jogosult az igényét menthető okból nem tudta érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított 6 hónapon belül ezt akkor is megteheti, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból 6 hónapnál kevesebb van hátra.

(5) Az elévülést megszakítja

- a) az igény érvényesítésére irányuló írásbeli felszólítás,
- b) az igénynek a bíróság előtti érvényesítése, ha a bíróság az eljárást befejező jogerős érdemi határozatot hozott,
- c) az igény megegyezéssel történő módosítása,
- d) az egyezségkötés, valamint
- e) a kötelezett elismerése.

(6) Az elévülés megszakítása és az elévülés megszakítását előidéző eljárás jogerős befejezése után az elévülési idő újra kezdődik. Ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg.

6. A határidő és az időtartam számítása

15. §

(1) A határidő számítására vonatkozó szabályokat akkor kell alkalmazni, ha a jognyilatkozat megtételére vagy a magatartás tanúsítására szolgálati viszonyra vonatkozó szabály vagy jognyilatkozat határidőt ír elő.

(2) Napon naptári napot kell érteni. A napokban megállapított határidőbe nem számít be az a nap, amelyen a határidő megkezdésére okot adó intézkedés, esemény történt. A hetekben megállapított határidő azon a napon jár le, amely elnevezésénél fogva a kezdőnapnak megfelel. A hónapokban vagy években megállapított határidő lejártának napja az a nap, amely számánál fogva a kezdőnapnak megfelel, ha ez a nap a lejárati hónapjában hiányzik, a hónap utolsó napja.

(3) A határidő az utolsó nap végén jár le. Ha a határidő utolsó napja szombat, vasárnap vagy munkaszüneti nap, illetve a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által kiadott, az általános munkarendben foglalkoztatott munkavállalók munkaidő-beosztásának a munkaszüneti napok miatti változtatását szabályozó rendelet alapján pihenőnapként megjelölt nap, a határidő a következő munkanap végén jár le.

(4) A határidőt – szolgálati viszonyra vonatkozó szabály eltérő rendelkezése hiányában – akkor kell megtartottnak tekinteni, ha a lejárati napjának végéig a jognyilatkozatot közlik, vagy ezen időpontig a magatartás tanúsítása megtörténik. A határidő elmulasztása akkor menthető ki, ha a határidőt megállapító szolgálati viszonyra vonatkozó szabály vagy jognyilatkozat ezt kifejezetten megengedi.

(5) A jognyilatkozatot vagy az egyéb magatartást késedelem nélkül, szükség esetén az egyébként nem a kötelezett által viselendő költségek megelőlegezésével kell megtenni vagy tanúsítani, ha szolgálati viszonyra vonatkozó szabály vagy jognyilatkozat a jognyilatkozat megtételére vagy az egyéb magatartás tanúsítására haladéktalanul kötelezi a felet.

(6) Határidőnek nem minősülő időtartam számítására a naptár az irányadó. Az időtartam az utolsó nap végén jár le.

(7) A szerződésben vállalt szolgálati idő határidőnek nem minősülő időtartam, amelyet naptárilag vagy más alkalmas módon – különösen meghatározott szolgálati feladat elvégzéséhez, vagy esemény bekövetkeztéhez kötődően – kell meghatározni.

7. Az alapvető jogok korlátozása

16. §

(1) A honvéd a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 59. § (1) bekezdés *a)–c)*, *f)* és *k)* pontjában meghatározott feladatok végrehajtására kapott parancsot önfeláldozásig terjedő bátorsággal köteles végrehajtani. A Hvt. 59. § (1) bekezdés *d)*, *e)*, *g)–j)*, és *l)* pontjában, valamint a Hvt. 59. § (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott feladatok végrehajtására kapott parancsot a honvéd akkor is köteles teljesíteni, ha az az életét vagy a testi épségét közvetlenül vagy súlyosan veszélyezteti.

(2) A Hvt. 59. § (1) bekezdés *a)*, *d)*, *g)* és *k)* pontjában, és a Hvt. 59. § (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott szolgálati feladatoknak, továbbá a honvédelem szempontjából létfontosságúnak kijelölt

rendszeremek, illetve a honvédelem szempontjából fokozott védelmet igénylő létesítmények őrzésének és védelmének a végrehajtása során a honvéd végszükségre nem hivatkozhat.

17. §

A honvéd választójogát külföldön a választási eljárásról szóló törvény szerint gyakorolhatja.

18. §

(1) A honvéd szolgálatteljesítési időben a szolgálatteljesítési kötelezettség sérelme nélkül vehet igénybe lelki gondozást, és vehet részt vallásos szertartáson.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak megvalósulását a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény végrehajtásáról szóló 231/2019. (X. 4.) Korm. rendeletben meghatározott keretek között a Honvédelmi Minisztérium Tábori Lelkészi Szolgálat biztosítja.

19. §

A miniszter közjogi szervezetszabályozó eszközben megtilthatja, hogy a honvéd, valamint a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos internetes felületen magánszemélyként való megnyilvánulásakor, magánvélemény nyilvánításakor az állományba tartozására vonatkozó adatot hozzon nyilvánosságra.

20. §

(1) Ha a honvéd az országgyűlési képviselői, az európai parlamenti képviselői, a főpolgármesteri, a polgármesteri, a helyi önkormányzati képviselői és a nemzetiségi önkormányzati képviselői választáshoz, továbbá a népszavazáshoz szükséges ideig szolgálati érdekből nem tartózkodhat a lakóhelyén, erről őt a választást megelőzően legalább 15 nappal értesíteni kell.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása esetén lehetővé kell tenni, hogy a honvéd a választási eljárásról szóló törvényben foglaltak szerint szavazhasson.

21. §

(1) A külföldi szolgálatot teljesítő a külföldi szolgálat időtartama alatt köteles betartani a személyes biztonságának megóvása vagy a halaszthatatlan szolgálati feladatok ellátása érdekében a magyar és a külföldi szolgálati előjáró által hozott, a szolgálatteljesítési hely elhagyásának módjára és feltételeire vonatkozó korlátozó rendszabályokat.

(2) A honvéd

- a) a béketámogató műveletben való részvétel,
- b) a humanitárius és katasztrófa-elhárítási műveletekben való részvétel,
- c) a nemzetközi katonai megfigyelői és szaktanácsadói feladatok ellátása,
- d) a Magyarországon kívül települő, szövetségesi területen vagy légtérben működtetett fegyveres készenléti szolgálat fenntartása, harcászati kiképzés vagy gyakorlat végrehajtása érdekében végzett külföldi szolgálatteljesítés,
- e) a Hvt. 3. § 1. pontja szerinti külföldön történő alkalmazás és
- f) a Hvt. 3. § 2. pontja szerinti külföldi állomásozás

céljából történő külföldi szolgálatra vezénylésének időtartama alatt a tulajdonát képező, illetve a jogszerű használatában lévő személyi használati tárgyakat a döntésre jogosult előjáró előzetes intézkedésében, illetve a nemzetközi szervezet műveleti utasításában meghatározottak szerint tarthatja magánál.

22. §

Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az e fejezetben foglalt rendelkezések honvéd által történő megsértését, fegyelmi eljárásban kell vizsgálni.

8. A kérelem

23. §

(1) A honvéd, és a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos a szolgálati viszonyral összefüggő ügyekben – a szolgálati út betartásával – a döntésre jogosult előljáráshoz írásban kérelmet terjeszthet elő.

(2) A döntésre jogosult előljáró az (1) bekezdés alapján a kérelem kézhezvételét követő 30 napon belül intézkedni köteles, amelyről a kérelmezőt 15 napon belül tájékoztatja.

(3) A korábban már elbírált kérelemmel azonos tartalmú kérelem vagy kérelemnek valamely részére vonatkozóan azonos tartalommal, azonos tényállás alapján előterjesztett kérelem ismételt elbírálásának helye nincs. Erről a kérelmezőt a kérelem beérkezésétől számított 30 napon belül tájékoztatni kell.

9. A szolgálati panasz

24. §

(1) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a honvéd, és a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos a döntésre jogosult előljáró jognyilatkozatával – vagy annak elmulasztásával – szemben szolgálati panaszt terjeszthet elő.

(2) Ha a honvéd szolgálati viszonya a honvéd halálával szűnik meg, a döntésre jogosult előljáró jognyilatkozata ellen szolgálati panasz benyújtására az elhunyt közeli hozzátartozója, illetve élettársa jogosult, akire a panasz benyújtása és elbírálása során a honvédre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) A szolgálati panasz a jognyilatkozat közlésétől, illetve az elmulasztott intézkedés határidejének lejártától vagy esedékessé válásától számított 30 napos, de legfeljebb a meghozatalától, mulasztástól számított egy éves jogvesztő határidőn belül nyújtható be – a szolgálati út betartásával – a jognyilatkozatot hozó vagy a jognyilatkozat meghozatalára jogosult döntésre jogosult előljáróhoz. A jognyilatkozatot hozó vagy a jognyilatkozat meghozatalára jogosult előljáró

a) ha a szolgálati panasznak helyt ad, azt a kézhezvételtől számított 30 napon belül, indokolással ellátva elbírálja,

b) ha a szolgálati panaszt megalapozatlannak tartja, azt a kézhezvételtől számított 30 napon belül az ügy összes iratával és az indokolással együtt felterjeszti a szolgálati panasz elbírálására jogosult előljáróhoz, és erről a honvédet írásban értesíti.

(4) A döntési lapon meghozott döntéssel szemben szolgálati panasz a döntési lap alapján hozott jognyilatkozat közlésétől számított 30 napos, de legfeljebb annak meghozatalától számított egy éves jogvesztő határidőn belül nyújtható be a döntési lapot kiadmányozó előljáróhoz. A döntési lapot kiadmányozó előljáró,

a) ha a szolgálati panasznak helyt ad, azt a kézhezvételtől számított 30 napon belül, indokolással ellátva elbírálja,

b) ha a szolgálati panaszt megalapozatlannak tartja, azt a kézhezvételtől számított 30 napon belül az ügy összes iratával és az indokolással együtt felterjeszti a szolgálati panasz elbírálására jogosult előljáróhoz, és erről a honvédet írásban értesíti.

(5) A szolgálati panasz elbírálására jogosult előljáró a szolgálati panaszt annak kézhezvételétől számított 30 napon belül indokolt határozatban bírálja el, és döntését a honvéddel írásban közli. A határidő indokolt esetben, egy alkalommal, 30 nappal meghosszabbítható. A szolgálati panasz elbírálására jogosult

- a) ha a szolgálati panaszt megalapozatlannak tartja, a jognyilatkozatot hozó döntésre jogosult előljáró döntését helyben hagyja, és a szolgálati panaszt elutasítja,
- b) a jognyilatkozatot hozó döntésre jogosult előljáró döntését megváltoztatja,
- c) a jognyilatkozatot hozó döntésre jogosult előljáró döntését hatályon kívül helyezi, és a jognyilatkozatot hozó döntésre jogosult előljárót új eljárás lefolytatására utasítja vagy
- d) a jognyilatkozatot hozó döntésre jogosult előljáró döntését hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti.

(6) A 22. § (3) bekezdését a szolgálati panasz elbírálása során is alkalmazni kell.

25. §

(1) Ha a szolgálati panasz elbírálásához olyan adat szükséges, amely nem áll a honvédelmi szervezet rendelkezésére, akkor a szolgálati panasz elbírálására jogosult előljáró 15 napos határidő kitűzésével hiánypótlásra szólítja fel a honvédet. A határidő indokolt esetben, egy alkalommal, 15 nappal meghosszabbítható. A hiánypótlás időtartama az elintézési határidőbe nem számít bele. A szolgálati panaszt el kell utasítani, ha a honvéd annak meghosszabbítását nem kérte, és a hiánypótlásra nyitva álló határidő eredménytelenül telt el.

(2) Ha e rendelet eltérően nem rendelkezik, a szolgálati panasz jogerős elbírálásáig a megtámadott jognyilatkozat nem hajtható végre.

(3) Nincs halasztó hatálya a szolgálati viszony megszűnésével, megszüntetésével kapcsolatos jognyilatkozat ellen benyújtott szolgálati panasznak.

(4) A szolgálati panasz benyújtására vonatkozó jog gyakorlása nem korlátozható, a honvédet a szolgálati panasz megalapozatlansága miatt hátrány nem érheti, kivéve, ha azzal szándékos fegyelemsértést, szabálysértést vagy bűncselekményt valósít meg. A szolgálati panaszra vonatkozó szabályok nem érintik a más jogszabályban meghatározott panaszjog gyakorlását.

10. Kiegészítés, kijavítás

26. §

(1) A jognyilatkozatot hozó a jognyilatkozatát kérelemre vagy hivatalból

- a) a név-, szám- vagy számítási hiba és más hasonló elírás esetén kijavítja vagy kicseréli,
- b) kiegészíti, ha az úgy érdeméhez tartozó kérdésben nem határozott.

(2) A kérelmet a jognyilatkozatot hozónak címezve kell írásban benyújtani.

(3) A kijavítást és a kiegészítést a jognyilatkozat eredeti példányára és kiadmányaira is fel kell jegyezni, és közölni kell a honvéddel.

11. A fellebbezés

27. §

(1) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a honvéd, és a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos az első fokú határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül írásban fellebbezést nyújthat be. Fellebbezésnek kell tekinteni – elnevezésére tekintet nélkül – minden olyan beadványt, amelyben a honvéd és a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos a döntésre

jogosult előjáró vagy a miniszter által kijelölt honvédelmi szervezet által hozott határozatot sérelmezi vagy annak megváltoztatását kéri, kivéve, ha kérelme a határozat érdemi rendelkezését nem érintő kijavításra vagy kiegészítésre irányul.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően

- a) a fegyelmi eljárás során hozott első fokú határozat ellen a közléstől számított 8 napon belül nyújtható be fellebbezés,
- b) a honvéd halálának a szolgálati kötelemekkel való összefüggése kérdésében hozott első fokú határozat ellen a közeli hozzátartozó vagy élettárs nyújthat be fellebbezést.

(3) Nincs helye fellebbezésnek a miniszter által hozott határozat ellen.

(4) A fellebbezést a fellebbezés elbírálására jogosultnak címezve az első fokú határozatot hozóhoz kell benyújtani akként, hogy az a határidő végéig a honvédelmi szervezethez beérkezzen. A fellebbezés benyújtására nyitva álló határidőt megtartottnak kell tekinteni akkor is, ha a fellebbezést határidőn belül nem a határozatot hozóhoz nyújtják be, azzal, hogy a fellebbezést haladéktalanul át kell tenni a határozatot hozóhoz.

28. §

(1) A határozatot hozó a fellebbezést 30 napon belül bírálja el. A határidő egy alkalommal 30 nappal meghosszabbítható.

(2) Az első fokú határozatot hozó a fellebbezés alapján

- a) a fellebbezést az ügy irataival együtt felterjeszti a fellebbezés elbírálására jogosulthoz,
- b) a határozatot módosítja, vagy
- c) a határozatot visszavonja, és új határozatot hoz.

(3) A fellebbezés elbírálásáig az első fokú határozat nem hajtható végre.

(4) A (3) bekezdéstől eltérően a fellebbezésnek nincs halasztó hatálya a szolgálati beosztásából való felfüggesztés, valamint a méltatlanság tárgyában hozott határozat végrehajtására.

29. §

(1) A fellebbezés elbírálására jogosult

- a) az első fokú határozatot helyben hagyja, és a fellebbezést elutasítja,
- b) az első fokú határozatot megváltoztathatja,
- c) az első fokú határozatot hatályon kívül helyezi, és az első fokú határozatot hozót új eljárás lefolytatására utasítja vagy
- d) az első fokú határozatot hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti.

(2) Az (1) bekezdés c) pont szerinti másodfokú határozatnak tartalmaznia kell a hatályon kívül helyezés okát, továbbá a megismételt eljárásra vonatkozó utasításokat.

(3) A fegyelmi eljárás során az (1) bekezdés b) pontja szerinti másodfokú határozatban a fenyítés mértéke nem súlyosbítható.

(4) A fellebbezés elbírálására jogosult – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a másodfokú határozat egy példányát megküldi az első fokú határozatot hozónak és az állomány eljárás alá vont tagjának.

12. A bírósági út

30. §

(1) A honvéd, és a rendelkezésre állás időszakában az önkéntes tartalékos a közléstől vagy a *b)* pont szerinti határidő leteltét követő naptól számított 30 napos jogvesztő határidőn belül keresettel közvetlenül közigazgatási ügyben eljáró bírósághoz fordulhat, ha

- a)* a sérelmezett jognyilatkozattal összefüggésben a szolgálati panaszhoz vagy a fellebbezéshez való jogát kimerítette,
- b)* a sérelmezett jognyilatkozattal kapcsolatban szolgálati panaszát vagy fellebbezését az arra jogosult határidőn belül nem bírálta el,
- c)* a sérelmezett előljárói döntést a miniszter hozta, vagy
- d)* a honvédelmi szervezet által kibocsátott fizetési felszólítást sérelmesnek tartja.

(2) Megállapodás vagy egyoldalú jognyilatkozat megtámadása esetén a keresetlevelet a megtámadás eredménytelenségének megállapításától számított 30 napon belül lehet előterjeszteni. A megtámadás eredménytelen, ha a másik fél annak közlésétől számított 30 napon belül nem válaszol vagy azt nem fogadja el.

(3) A honvéd a kereset benyújtását és annak visszavonását haladéktalanul köteles jelenteni a döntésre jogosult előljárónak.

(4) A honvédelmi szervezet a kártérítési felelősség megállapítása érdekében közvetlenül bírósághoz fordulhat, ha az honvéd szolgálati viszonya a kártérítési eljárás jogerős befejezése előtt megszűnik.

(5) Az (1) bekezdés alkalmazásában a per alpereseként – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – azt a honvédelmi szervezetet kell megjelölni, amely az állomány keresetet előterjesztő tagjának szolgálati helye volt a jogvita alapját képező döntés vagy mulasztás időpontjában.

(6) Az (5) bekezdéstől eltérően a honvédelmi szervezet kártérítési felelőssége, a kiegészítő támogatások, az egészségkárosodási ellátások és a baleseti járadék tárgyában hozott másodfokú határozat ellen benyújtott keresetben a per alpereseként a miniszter által vezetett minisztériumot kell megjelölni.

31. §

(1) A miniszter tábornokok szolgálati viszonyának megszűnésére, megszüntetésére, és a nyugállományú tábornok egyenruha-viselési és rendfokozat-használati méltatlanságának megállapítására vonatkozó előterjesztési javaslatát haladéktalanul közölni kell a tábornokkal.

(2) A tábornok az előterjesztési javaslattal szemben a kézbesítéstől számított 30 napos jogvesztő határidőn belül közigazgatási ügyben eljáró bírósághoz fordulhat, amelyet a miniszternek köteles írásban jelenteni. A határozat ellen benyújtott keresetben a per alpereseként a miniszter által vezetett minisztériumot kell megjelölni. A kereset benyújtásától annak jogerős elbírálásáig a tábornokot rendelkezési állományba kell helyezni és tartani. A kereset jogerős elbírálásáig az előterjesztési javaslat nem terjeszthető a köztársasági elnök elé.

(3) Ha a tábornok jogorvoslati jogáról írásban lemondott, az (1) bekezdés szerinti előterjesztési javaslat a köztársasági elnök elé terjeszthető.

13. A jogerő és a végrehajthatóság

32. §

(1) A fegyelmi, a méltatlansági, a kártérítési, a kiegészítő támogatás tárgyában hozott és az egészségkárosodási ellátás tárgyában hozott határozat jogerős és végrehajtható, ha

- a)* a honvéd a jogorvoslati jogáról írásban lemond, a lemondás napján,
- b)* a jogorvoslat benyújtására nyitva álló határidő a jogorvoslat érvényesítése nélkül telt el, a határidő elteltét követő napon,
- c)* a honvéd a jogorvoslati kérelmét írásban visszavonta, a visszavonás napján, vagy
- d)* a bíróság a keresetet jogerősen elbírált, a jogerő beállta napján.

(2) Az (1) bekezdés *a)–c)* pontja esetén a jogerőre emelkedett határozatot hozó a jogerőt és a határozat végrehajthatóságát a határozat eredeti példányára vezetett záradékkal tanúsítja, amelyben feltünteti a jogerő és a végrehajthatóság napját.

(3) Az egészségkárosodási ellátás továbbfolyósítása, megszüntetése valamint a kiegészítő támogatás tárgyában hozott határozat fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

14. A szolgálati viszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei

33. §

(1) Ha a bíróság megállapítja, hogy a honvédelmi szervezet a honvéd szolgálati viszonyát jogellenesen szüntette meg, a szolgálati viszony megszüntetéséről hozott határozatot a (10) vagy a (11) bekezdés szerint megsemmisíti, és a (2) vagy a (3) bekezdés szerint rendelkezik az eredeti szolgálati beosztásban történő továbbfoglalkoztatásról vagy mellőzi azt.

(2) A honvéd abban az esetben kérheti az eredeti szolgálati beosztásban történő továbbfoglalkoztatását, ha

- a)* a megszüntetés a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe vagy a felmentési védelemben ütközik, illetve ha a honvédelmi szervezet megszegi a felmentési korlátozásokra vonatkozó rendelkezéseket,
- b)* a fegyelmi felelősség nem áll fenn, vagy annak megállapítása esetén a lefokozás és a szolgálati viszony megszüntetése fegyelmi fenytés nem áll arányban az elkövetett fegyelemsértés súlyával,
- c)* a méltatlanság nem áll fenn,
- d)* a szolgálati viszony megszüntetése az egyenlő bánásmód követelményébe ütközött, vagy
- e)* a honvéd a szolgálati viszony közös megegyezéssel történő megszüntetését vagy erre irányuló jognyilatkozatát sikerrel támadta meg.

(3) A honvédelmi szervezet kérelmére a bíróság mellőzi a honvéd eredeti szolgálati beosztásba történő visszahelyezését, feltéve, ha a továbbfoglalkoztatás a honvédelmi szervezettől nem várható el, így különösen, ha

- a)* a honvéd szolgálati beosztása megszűnt,
- b)* a honvéd szolgálati beosztását betöltötték,
- c)* a honvédelmi szervezetnél létszámcsökkentést hajtottak végre az ítélet jogerőssé válásáig, vagy
- d)* a honvédelmi szervezetnél nincs üres megfelelő szolgálati beosztás.

(4) A szolgálati viszony (2) bekezdésben foglalt módon történő jogellenes megszüntetése esetén meg kell téríteni a honvéd elmaradt illetményét és egyéb járandóságait, továbbá a szolgálati viszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben felmerült kárát is. Nem kell megtéríteni az illetménynek és az egyéb járandóságnak, valamint a kárnak azt a részét, amely máshonnan megtérült vagy kellő gondosság mellett megtérülhetett volna. A kellő gondosság elmulasztásának különösen azt kell

tekinteni, ha a honvéd az állami foglalkoztatási szervvel nem működik együtt a munkavégzésre irányuló jogviszony létesítése érdekében, vagy az e szerv által felajánlott – a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló jogszabályban foglalt feltételekre tekintettel – megfelelő munkahelyet elutasítja. A kellő gondosság elmulasztásának az elmaradt illetmény, egyéb járandóságok, és a kár megtérítésével kapcsolatos következményét az eset összes körülményének mérlegelése alapján kell megállapítani.

(5) A szolgálati viszony körében az elmaradt illetmény megállapításánál az elmaradt illetményt és annak a rendszeres juttatásnak a pénzbeli értékét kell figyelembe venni, amelyre a honvéd a szolgálati viszony alapján az illetményén felül jogosult, feltéve, ha a szolgálati viszony megszüntetését megelőzően rendszeresen igénybe vette.

(6) Nem kell megtéríteni az olyan szolgáltatások értékét, amelyek rendeltetésük szerint csak szolgálatteljesítés esetén járnak, így különösen az étellemezés, a ruházati ellátás, továbbá a költségtérítés címén járó összeget.

(7) A (4) bekezdés szerinti illetmény és egyéb járandóság meghatározásánál a jövedelmet – a jogosultat a társadalombiztosítási szabályok szerint terhelő – járulékkal csökkentett összegben kell figyelembe venni.

(8) A (4) bekezdés szerinti elmaradt illetményt és egyéb járandóságot legfeljebb olyan időtartamra kell megtéríteni, amely időtartamra a honvéd szolgálati jogviszonyt létesített.

(9) A (4) bekezdés szerinti összegből le kell vonni a társadalombiztosítás vagy az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár által nyújtott, valamint a honvédelmi egészségkárosodási ellátást.

(10) Ha a szolgálati viszony (2) bekezdésben foglalt módon történő jogellenes megszüntetése esetén a honvéd az eredeti szolgálati beosztásba történő visszahelyezést nem kéri vagy azt a bíróság mellőzi, a szolgálati viszony a jogellenességet megállapító határozat jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Ekkor – a (4) bekezdésben foglaltakon felül – a honvédelmi szervezet – az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelésével – a honvéd legalább 2, legfeljebb 12 havi illetményének megfelelő összeg megfizetésére kötelezhető.

(11) Ha a szolgálati viszonyt nem a (2) bekezdésben foglalt módon szüntették meg jogellenesen, a szolgálati viszony a megszüntetésről szóló jognyilatkozat szerinti időpontban megszűnik, de a honvéd részére – az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése alapján – legalább 2, legfeljebb 24 havi illetményének megfelelő átalány-kártérítést kell fizetni.

(12) A kártérítés mértékének megítélésékor figyelembe kell venni, hogy a honvéd mennyiben tett eleget a (4) bekezdésben foglalt kárenyhítési kötelezettségének.

34. §

(1) Ha a hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonyát nem a Hjkr.-ben előírtak szerint szünteti meg, köteles a honvédelmi szervezet részére a lemondási időre járó illetményének megfelelő összeget megfizetni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározottakat megfelelően kell alkalmazni akkor is, ha a szerződéses állomány tagja, illetve az önkéntes tartalékos szünteti meg szolgálati viszonyát jogellenesen. Ha azonban a vállalt szolgálati viszonyból hátralévő időtartam rövidebb 2 hónapnál, a honvédelmi szervezet csak a hátralévő időre járó illetmény megfizetését követelheti.

(3) A honvédelmi szervezet jogosult az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott mértéket meghaladó kárának érvényesítésére is. Ezek együttesen azonban nem haladhatják meg a honvéd 12 havi illetményének összegét.

(4) A honvédelmi szervezet (1)–(3) bekezdés alapján keletkezett igényeinek érvényesítésére a honvéd által okozott kár megtérítésére vonatkozó szabályok az irányadók.

15. Záró rendelkezések

35. §

Ez a rendelet 2024. július 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2024. - n

Szalay-Bobrovniczky Kristóf